

Tuottavatko pilotoinnit tuloksia riittävän nopeasti – käytännön hankkeiden kokemuksista

- Tuottavat ja eivät tuota
- Tulokset riippuvat niistä tekijöistä, jotka
  - projektia perustettaessa on määritelty ja miten hyvin niitä pystytään noudattamaan
  - miten tarpeellinen ja läheinen projekti on omistajille
  - löytyykö projektin vastuulliset henkilöt hankkeen sisältä vai ei
  - miten realistinen hanke on
  - Pilotoinnit seuraavat melko tarkasti varsinaisen projektin edellytyksiä onnistua

Projektien luonne

- Projektien luonne:
  - Käytännön toimintaan liittyvä toteutus
    - Lähetejärjestelmän käyttöönotto
  - Ohjelmiston tai sen osan toteutus
    - Tietokanta muutokset
  - Tekninen testaus ja toteutus
    - PKI, sähköinen allekirjoitus
  - Tutkimushanke esim uusien ideoiden kehittäely
    - kiertokärri

Projektien luokitus

- **Isot laaja-alaiset konsortiot**
  - Makropilotti
  - Proxit ym projektit
  - Ervat ym
- **Kansalliset määrittelyprojektit**
  - Ydikertomus määrittelyt
  - Arkki arkistomäärittely ym
- **Isokkot tai keskisuuret kohdennetut**
  - RIS/Pacs
  - eResepti
- **Keskisuuret alueelliset/seudulliset tai ohjelmakohtaiset**
  - Ohjelmistoperheet
  - eSoke ym
- **Pienet tai pienehköt hankkeet**
  - Suppea sisältöiset toiminnalliset tai erkoisjärjestelmät

Projekteihin vaikuttavat tekijät

- Projektin kohde on oltava tarkasti määritelty ja kohteen on oltava toteuttajalle tarpeellinen
- Eri ammattiryhmien mukanaolo on välttämätöntä
- Samoin käyttäjä-, suunnittelu- ja teknisen henkilöstön mukanaolo on tarpeellista
- Projektijohdon on tunnettava asiansa
- Uskallettava tarvittaessa myöntää epäonnistumiset ja toimia sen mukaisesti
- Tunnettava ja noudatettava standardit, rajapinnat ja muut yleiset määritykset

Projektien eroja

- Isot projektit
  - Johtajan on oltava ammattijohtaja mutta ei välttämättä tarvitse olla alan asiantuntija
    - Yhteydet projektin osapuoliin
  - Ennakko valmistelu entistäkin tärkeämpää
    - Yleensä riittämätöntä
  - Onnistuneita projekteja vähän
    - Onnistuessaan saavutetaan laajat vaikutukset
  - Liika byrokratia yleinen haitta
- Pienet projektit
  - Päällikön oltava 'asian omistaja'
    - Oltava hänen hankkensa
  - Soveltuu yksittäisten asioiden toteuttamiseen

Projekteja joihin PKSHP:n atk on osallistunut

- TERVE 1994 – 2000 projekti alueellisen tietojärjestelmän mallien hakeminen ja toteutus
  - Pilotoinnit
    - Lähetepalaute
      - Kolmas pilotti johti aikanaan tuotantoon
    - Kertomusjärjestelmä
      - Pilotointi johti HealthNet-järjestelmän syntyyn ja käyttöön
    - vaikeuksien kautta tulokseen

OscarQ 02-04 Terve-projektin tulosten hyödyntäminen

- Pilotoinnit
  - Kiertokärrin proton kehittäminen ja aikanaan useiden vaiheiden jälkeen tuotekehittelyyn ja lopulta tuotteeksi asti
  - Eri toiminta-alustojen yhteensovittaminen
    - VMS-potilastietojärjestelmän, HealthNet-kertomusjärjestelmän ja DICOM perusteisen kuvajärjestelmän toiminnallinen toteutus
      - Patologian toimintajärjestelmä PATTI

ALADIN 2002 -2005 arkiston määrittely ja toteutus

- Pilotointi toteutui monien vaiheiden jälkeen
  - testattiin eri järjestelmien toiminnallisia elementtejä
  - Liittymiä tuotantojärjestelmistä arkistoon ja päinvastoin CDA rakenteilla
    - lausunnot, e-resepti, labra pyyntö/vastaus
      - Eri järjestelmien valmiudet vaihtelevat runsaasti
  - Arkostonhoitajan käyttöliittymän testaus
    - eAMS rakenteet
      - Moninaisten vaiheiden jälkeen päästiin oikealle tasolle
      - Johti yleiseen määrittelytyöhön jopa kansallisella tasolla
        - » ARKKI-projekti

Hoitotyönkirjaus

- Projektissa kehitettiin hoitotyön luokitusta
  - Alkuun projekti oli Pkshp:n 2003-2004
    - Pilotointi toteutettiin laajentamalla HealthNet-järjestelmää ko nimikkeistöllä ja testaamalla sitä oikeassa ympäristössä
  - 2005 projekti laajeni kansalliseksi, jota hallinnoi Tyks
    - Projektille on myönnetty STM:n jatkorahoitus vuodelle 2006 ja pilotointi laajenee varsin kattavaksi
  - Tulokset näistä projekteista näyttää hyvältä

Muut projektit

- SESAM-projektit 2001-2002
  - Selvitettiin sähköisen allekirjoituksen teknisiä ja toiminnallisia vaatimuksia
    - Pilotti toteutettiin kertomusjärjestelmän lääkärin lausunnon allekirjoituksella
    - Myöhemmin sitä on käytetty eReseti-projektissa
- eResepti kansallinen projekti 2003-2005
  - Projektissa toteutettiin ja pilotoitiin sähköistä reseptiä
    - lääkärin toiminnan osalta
    - Lähetys KELA:n tietokantaan
    - Nouto KELA:n kannasta apteekkiin
  - Pilotointi lähetyspäästä onnistui
  - lukuisten osapuolten yhteensovittamisessa oli vaikeuksia

Muut projektit jatkuu ...

- CHIN 1997-98 eu-projekti
  - Mukana 8 maata, joista Saksa toimi hallinnoijana
    - PKSHP pilotoi lähetettä
      - Teknisesti pilotointi onnistui mutta yhteensovittamisessa eri maiden välillä ei saatu kovin hyviä tuloksia
- RESHEN 2000-01 eu-projekti
  - Mukana 3 maata, joista Kreikka toimi hallinnoijana
    - PKSHP kehitti ja pilotoi sähköistä asiointia käyttäen sähköistä allekirjoitusta
      - Vastaavanlaiset tulokset kuin CHIN:ssä

Muut projektit jatkuu ...

- eSoke 2005-06 sosiaalialan kehityshanke
  - Kehitetään kansallisiin määrittämiin perustuvaa järjestelmää, jossa testataan mm toimeentulotukihakemusta ja sähköisen arkiston hyödyntämistä
  - Pilotointi on alkuvaiheessa
    - Liittymien toteuttaminen menossa
    - Useiden toimijoiden yhteensovittaminen aiheuttaa vaikeuksia mm aikataulujen suhteen
  - Projekti sai jatkorahoituksen, joten testausta jatketaan
    - Alueellisena hankkeena
- Pkshp on lisäksi ollut lukuisia muissa projekteissa

Yhteenvetona muutamia havaintoja projektistä ja niissä toteutetusta pilotoinneista

- Pilotoinnit ovat ehdottoman tarpeellisia
- Pienissä projekteissa on aiheet helpompi kohdentaa ja samalla toteutus nopeutuu
  - Kokonaisuuksien hallinta vaikeaa
- Suurissa projekteissa johtajuuden ja kokonaishallinnan merkitys korostuu
  - Eri intressitahot touhuilevat mielellään omia juttuja
  - Tehdään vain suunnitelmia
  - Ei päästä kunnolla pilotoimaan
  - Jos hallinta ja tavoitteet kunnossa niin tulosta syntyy

Johtopäätökset

- Tarvitaan kaiken kokoisia ja sisällöllisiä projekteja
- Pienten projektien tavoitteiden ja tulosten hyödyntäminen tärkeää suuremmissa hankkeissa
- Pilotointi erittäin tarpeellista
  - Tulosten nopeus ei ole yksiselitteinen asia
    - Asiat ovat kovin erilaisia
    - Ongelmaksi muodostuvat sellaiset pilotit, joissa ei tuloksia saada lainkaan
    - Usein vaikeutena eri osapuolten usein erilaiset aikataulut ja tavoitteet